

ПРЕС КЛИПИНГ

25.октобар 2011.

НАСЛОВИ

Флексибилни послови су закон (стр.2)

Економика и чисти рачуни (стр.3)

Коалиција око ЛДП рачуна на најмање 14 одсто гласова (стр.4)

Одустају од даљих протеста и мирно чекају стечај фирми? (стр.5)

Ранка Савић: Никад чули за Маркс 21 (стр.6)

Приватници опстанак траже на црно (стр.7)

Трактори без намета? (стр.8)

Замрзнут и топли оброк (стр.9)

Путари "Нибенс групе" прекинули протест испред Владе Србије (стр.10)

Само два динара деле нас од презадужености (стр.11)

Свођење рачуна сутра у Холдингу (стр.12)

Прети нам банкрот пензионог система (стр.13)

Стечај за 5.000 путара (стр.14)

Пурић „појео“ и имовину радника (стр.15)

ПРИВРЕДНИ ПРЕГЛЕД

АСНС предлаже концепт запошљавања и санирања рада на црно

Флексибилни послови су закон

Добрила Солеша

Многобројне дубиозе кризног периода који још увек трају, а у Србији су праћене тешкоћама турбулентног транзиционог периода, што се у најдрастичнијој мери огледа у огромној незапослености од преко 20 процената. "Ситуација је драматична ако се посматра из економског и социјалног угла, јер незапосленост генерише готово све привредне проблеме, а оно што посебно забрињава је бесперспективност млађих генерација. Такође и оних који 10, 20 или чак 30 година раде без стажа и доприноса. Према нашим проценама бројке од око 750 хиљада незапослених колико их званично има евидентирано у Националној служби запошљавања нису потпуно тачне. Сада је тај број далеко већи и креће се и до милион - тврди

за "Привредни преглед" Ранка Савић, председница Асоцијације слободних и независних синдиката. Запосленост је опала на 1.750.000, од чега највише забрињава то што је свега 301 хиљада или сваки 17. радник у Србији у реалном сектору. Због тога смо указивали на многим стручним скуповима, који углавном и не доприносе много решавању проблема незапослености, да је садашња методологија непрецизна, јер се технолошки вишкови евидентирају тек у периоду од шест месеци. Лице које је било запослено на одређено време има третман запосленог.

"Такође, различите мере за подстицање запошљавања имају веома ограничен ефекат, а спас од незапослености многи радници и послодавци налазе у широко распрострањеном раду на црно. Фрапантан је најсвежији податак да преко 81.000 послодаваца уопште не уплаћује порезе и доприносе за раднике", каже Савић. Иако је последњих година, што је и ММФ потврдио, око 400 хиљада особа изгубило посао то се није одразило и на повећање регистроване незапослености. "Ова армија отпуштених морала се некако снаћи и потражити егзистенцију радом на црно. Неке прве грубе рачунице указују да у земљи постоји најмање 500 хиљада ангажованих у неформалном сектору, највише у грађевинарству, трговини, угоститељству и пољопривреди. Тај број се чак пење и на милион особа. Али једноставно нико тачно не зна шта и где ко ради, а у држави не постоји ни прави социјални а ни политички консензус око тога како упослити људе и санирати највећи проблем већег запошљавања, додаје Савић. Нови предлог измена и допуна Закона о раду "врти" се већ годинама као покварена плоча, а из редова Министарства рада и социјалне политике, који је предлагач овог документа, стижу изјаве да су синдикати против измена. То је чиста обмана, јер су синдикалисти, а први АСНС за то да се регулишу флексибилни облици запошљавања. Нека се коначно регулише статус оних који су негде повремено или привремено ангажовани, па чак и на лизинг. Али ни то не пролази, јер по свему судећи овај кључан закон усвојиће се тек након избора. То је врућ "кромпир", који ни једна власт не жели да узима у руке, али ће под притиском ММФ-а морати да продуже рад на одређено време од једне на три године", додаје она.

Тежак посао за ЛДП, ДС, СНС...

"Предлог пројекта санирања и регулисања рада црно израђује стручни тим АСНС-а, а он се базира на многим решењима које су примениле суседне државе. На пример, Македонија је око 90 одсто запослених увела у легалне токове, а пореска управа је увела јединствен рачун преко којег се уплаћују плате и доприноси, а онај тко до 5. у месецу не испуни ту обавезу плаћа огромне пенале. Сличан метод уводи и Хрватска. У Америци и Аустралији послодавци и синдикати уско сарађују око новог запошљавања, зна се ко је пријављен, а ко не. За озбиљнији обрачун са незапосленошћу и радом на црно потребан јак социјални консензус. Сви лидери у региону су се око тога сагласили. Проблем незапослености је и једна од кључних тема тек започетих разговора АСНС-а са политичким странкама, већ су обављени разговори са функционерима ЛДП-а, а следе са ДС и СНС, додаје Савићева указујући на потребу политичког ангажмања синдикалних организација, као свуда у свету", истиче наша саговорница.

Премијер: У јавним предузећима инсистираће се на професионалном управљању

Економика и чисти рачуни

Агенције

Премијер Србије Мирко Цветковић истакао је да је, када је реч о предузећима која су у већинском државном власништву, јавним предузећима и јавним комуналним предузећима, јасно опредељење Владе Србије да ће се у њиховом пословању до краја инсистирати на професионалном управљању и менаџменту. На прослави обележавања 90 година од оснивања Поштанске штедионице у хотелу Москва председник Владе је казао да та предузећа морају да послују на економским принципима и с чистим рачунима, а да је на држави да то омогући пуном професионализацијом управљања, реструктурирањем, увођењем јавно-приватног партнерства и приватизацијом. Влада ће и у наредном периоду темељно радити на стварању још повољнијег привредног амбијента, јер још доста тога треба да се уради иако су у многим областима поједностављене процедуре и уклоњене административне препреке за пословање, најавио је Цветковић.

Премијер је изјавио и да Србија има добре полазне основе да раст друштвеног бруто производа (БДП) у идућој, 2012. години буде три одсто. Цветковић је оценио да ће извоз ове године порастати за више од 20 одсто, да ће инфлација бити једноцифрена, а да је курс стабилизован. "Све су то добре полазне основе да раст 2012. буде три одсто и да се настави јачање реалног сектора и извозно оријентисане привреде уз смањење инфлације и јавне потрошње", рекао је премијер. "Зато с више реалног оптимизма можемо да очекујемо побољшање стандарда грађана и коначно заустављање раста незапослености", истакао је Цветковић.

Он је казао и да ће идуће године буџетски дефицит бити смањен са овогодишњих 4,5 одсто БДП-а на 3,9 одсто.

Цветковић је нагласио да су јавне финансије у Србији ове године под пуном контролом и да је то показао и ребаланс државног буџета у којем није било "неконтролисаних јавних расхода", већ да су "само били мањи приходи буџета због смањене економске активности".

"Ове године ће реални раст БДП-а бити два одсто, а раст индустријске производње већи од три одсто. Уз очекивани привредни раст, макроекономску стабилност и статус кандидата за пријем у ЕУ крајем ове године, поправиће се рејтинг Србије и повећати инвестиције", очекује Цветковић.

Нови покрет издаје проглас до краја недеље

Коалиција око ЛДП рачуна на најмање 14 одсто гласова

Ивана Мاستиловић Јаснић

Либерално демократска партија и друге странке окупљене око ЛДП најкасније до суботе објавиће проглас који ће садржати елементе јасно и апсолутно усмерене ка даљем европском путу Србије, сазнаје “Блиц” од добро обавештених извора блиских тој странци.

- Тачно је да се оснива покрет “Преокрет”, који би у перспективи могао да прерасте у коалицију у којој ће се поред ЛДП наћи Српски покрет обнове, Социјалдемократска унија, мањинске странке Бошњака, Албанаца и Хрвата, синдикати, угледне јавне личности, али и многи други који нису присуствовали седници главног одбора. Сви они ће пре суботе добити предлог прогласа, па ће и сами моћи да утичу на текст. Реч је о надстраначком документу - каже наш извор.

- Демократска странка очигледно вага и није спремна да се определи за једно - за Косово или за ЕУ. Зато је идеја да се у покрет окупе сви они који су спремни да подрже европску идеју. У истраживању јавног мњења на питање који су потенцијали листе на којој би се нашли ЛДП, СПО, СДУ, мањинске странке, синдикати и угледне јавне личности, 14,1 одсто грађана рекло је да би сигурно или вероватно гласало за такву коалицију. То свакако није максимум, а потенцијал оних који подржавају европску идеју три до четири пута је већи од страначког. Закључак је да је то много више него што би било која странка могла да освоји самостално - каже извор “Блица”.

Јучерашња изјава лидера ЛДП Чедомира Јовановића говори у прилог сазнањима до којих је “Блиц” дошао. Јовановић је рекао да је “прича о коалицијама потрошена у Србији”, али и да је земљи потребан политички преокрет који његову странку обавезује на иницијативу с циљем да се на крају формулише политика прихватљива за све оне који имају европски потенцијал.

Радници Нибенс групе нису јуче успели да нађу решење за своје проблеме са надлежнима у Влади Србије

Одустају од даљих протеста и мирно чекају стечај фирми?

Аутор: Г. В.

Београд - Нисмо успели да постигнемо договор са представницима Министарства инфраструктуре. Покушали само да разговарамо са председником Србије Борисом Тадићем, али нам није успело. Такође, нисмо успели да дођемо до премијера Србије Мирка Цветковића. Како ствари стоје, ово је био наш последњи протест. По свему судећи предузеће ће отићи у стечај који ће радници мирно дочекати - изјавио је јуче за наш лист Милан Јовановић, председник Самосталног синдиката ПЗП „Београд“.

Око 500 радника пет предузећа Нибенс групе јуче је блокирало саобраћај у Немањиној улици, код зграде Владе Србије, захтевајући исплату заосталих зарада и решење финансијских проблема тих фирми. Радници су блокирали трамвајски саобраћај и обе коловозне траке испод раскрснице са Улицом кнеза Милоша. Пред зградом Владе окупили су се радници предузећа за путеве „Београд“, „Крагујевац“, „Врање“, и „Ниш“ и „Војводина - Бачкапут“. Јовановић је додао да је Привредни суд одбио захтев о реструктурирању ПЗП „Ниш“ наводећи да ће то предузеће вероватно отићи у стечај.

Подсећања ради, синдикати пет путарских предузећа из Нибенс групе протестовали су прошле седмице пред зградом Владе, захтевајући решавање проблема дуговања тих фирми, и да им се омогући рад. Након протеста постигнут је договор о исплати зарада са представницима Владе, али је према тврдњама радника, пропао због неслагања АИК банке, највећег повериоца Нибенс групе. Радници су јуче протестовали како би им се исплатила бар једна зарада да би могли да се врате на посао. Синдикалци тврде да им нису исплаћен између две и четири плате. Предузећа групе Нибенс имају више од 5.000 запослених. Путари те групе одржавају више од 40 одсто путева у Србији и учествовали су у изградњи ауто-пута на Коридору 10, а ПЗП „Београд“ је ангажовано на изградњи аутопута Београд - јужи Јадран. Власник Нибенс групе Мило Ђурашковић је у ухапшен у мају због сумње да је злоупотребио службени положај оштетивши за 32 милиона евра Фабрику мазива из Крушевца, коју је купио у приватизацији.

Стоје ли синдикати иза студентских протеста

Ранка Савић: Никад чули за Маркс 21

Р. Ђирковић

Београд - Користим прилику да преко медија поздравим господина Милана Поповића, студента проректора Београдског универзитета и да му поручим да прича глупости. Нити наш синдикат има било какве везе са анархолибералним синдикатима, нити те везе имају други

синдикати, могу и то да тврдим. То су потпуне глупости - каже за Данас Ранка Савић, председница Асоцијације самосталних и независних синдиката.

Она додаје да не само да нема никакве везе са организацијама као што су „Маркс 21“ или „Анархолиберална синдикална иницијатива“, него је о њиховом постојању сазнала из медија. „Тврдње да те организације финансирају раднички синдикати су у стилу Србије, паушалних изјава и произвољних оцена које су овде уобичајене. Овде може да изјави ко шта хоће, а да нико ни за шта не одговара“, каже Савићева.

Професор Мегатренд универзитета и добар познавалац синдикалне проблематике, др Дарко Маринковић потпуно је збуњен питањем Данаса.

- Мени то није вероватно. Лично у то не верујем. Пре ми то личи на оно: плави у редовима црвених. Или: студенти су дебили и нека организација их је изманипулисала. Ко год је на тај начин ишао против студената није добро прошао. Напротив, овим протестима се отварају сва питања Болоње, која захтева одређене материјалне услове и нарастајућег сиромаштва које образовање чини све мање доступним сиромашним слојевима - каже Маринковић.

У београдским медијима се за викенд појавила изјава студента проректора Београдског универзитета Милана Поповића који тврди да иза актуелних студентских протеста стоје две организације, а „јавна је тајна да и Маркс 21 и Анархолибералну синдикалну иницијативу финансирају раднички синдикати. А управо неки синдикати најављују да ће учествовати на предстојећим изборима“.

Приватници опстанак траже на црно

М. Спасенов |

Због малих пазара и великих давања предузетници беже из легалног пословања. Занатлије у Србији гасе фирме и настављају да раде без плаћања намета

СВЕ тежи државни намети и све мањи пазари терају многобројне предузетнике из легалних токова. Зато из године у годину расте број занатлија који се одлучују да скину фирму са својих радњи и да наставе да раде, али на црно.

Нема привредне гране коју није угрозило нелегално тржиште. Чак и занатство, које је у суштини жилав сектор и способан да се веома брзо прилагоди ситуацији, сада полако нестаје из легалног пословања.

- Од почетка 2009. године нисам мењале цене, али посла је све мање - каже власница једног београдског фризерског салона. - Морала сам да отпустим радницу и сада радим сама. За ове две године, сировине са којима радим су поскупеле барем 50 одсто, а све обавезе према држави су три пута веће. Морам да гасим фирму и да радим на црно. Нико не жели то, али нас је мука на то натерала. Нема другог излаза.

МИНИМАЛНЕ САНКЦИЈЕ Казне за све оне који раде без папира су минималне. Продавцу кога инспектори затекну са робом вредном од 10.000 до 15.000 динара следи казна од 3.000 динара.

- Каснио сам са плаћањем свих обавеза - од плата, закупнине, комуналних трошкова, до државних намета - прича Милан П., столар из Новог Сада.

- Није ми преостало ништа него да угасим фирму и да отпустим раднике. Имам само једног помоћника и радимо на црно. Тако успевам да обезбедим најосновније за своју породицу.

По речима Милана Кнежевића, потпредседника Асоцијације малих и средњих предузећа, до прошле године број затворених и новоотворених фирми био је изједначен.

- Ове године чак 11.000 предузећа је затворено, а 6.000 отворено - каже Кнежевић.

- Разлог јесу огромна давања и превелика фискална оптерећења. Дешава се да фирме отпусте званично велики број радника, који настављају да раде, али на црно. У таквим случајевима незаобилазна је утаја пореза и царина, а комплетан репроматеријал се плаћа кешом. Последице су, наиме, много веће, јер на сваки динар у промету морам да дам 1,60 динара на доприносе, боловања, порезе, надзоре, сертификате, односно чак 44 давања.

Званично, црно тржиште годишње поједе чак милијарду евра само због неплаћања ПДВ, а још 1,5 милијарди евра не уђе у буџет на основу осталих давања.

- Потврђено је да 51.800 фирми не уплаћује порезе и доприносе - каже Кнежевић.

- Рекло би се да су претоварили магарца, па се сада хватамо за главу. Промет робе у овој области на црном тржишту већи је од легалног. Само на Панчевачком буваку на 1.640 тезги остварује се годишње промет од 180 милиона евра. Црно тржиште је званичан социјални програм Владе.

Трактори без намета?

М. Н. С. |

Пољопривредници затражили укидање обавезе регистрације машина, јер је то велико финансијско оптерећење, с тим да остане обавеза да се обави технички преглед сваке године

ПОЉОПРИВРЕДНИЦИ Србије затражили су у понедељак од Ивице Дачића, министра унутрашњих послова, да их ослободи обавезе плаћања регистрације пољопривредних машина. У овом удружењу истичу да би власници трајно регистрованих комбајна и трактора имали обавезу да сваке године своје машине подвргну техничком прегледу.

Асоцијација пољопривредника Србије исти захтев проследила је и ресорном министарству пољопривреде. Према речима Горана Пуаче, из Удружења „Футошки купус“, регистрација пољопривредних машина је велики намет за ратаре и сточаре.

- Регистрација је велико финансијско оптерећење за пољопривреднике - каже Пуача. - Затражили смо од министра Дачића обустављање ове обавезе годишње, с тим да бисмо сви имали обавезу да наше машине возимо на технички преглед сваке године, како бисмо били сигурни у исправност.

У писму министру Дачићу, Асоцијација наглашава да би позитивна одлука о њиховом захтеву допринела да се пољопривредници растерете, чиме би се стекли услови да се више уложе у пољопривреду.

- Суша је ове године осетно смањила приносе у пољопривреди, а високе цене инпута утичу у производњи утичу на крају и на стандард грађана - каже Пуача. - За сваку машину регистрација годишње однесе барем сто евра. Наравно, за одређене пољопривредне машине тај трошак је и знатно већи.

БРОЈ

У АСОЦИЈАЦИЈИ пољопривредника почело је прикупљање података о броју свих пољопривредних машина у Србији. Према неким подацима Србија има око 320.000 трактора, а држава узима половину новца од регистрације, односно око 800 милиона динара.

Замрзнут и топли оброк

Б. Стјеља

Најмање 100.000 радника у Србији не добија ни регрес ни обавезну накнаду за исхрану. Већина запослених добија 180 динара по дану, али неки ни десет динара месечно

Радницима се често ускраћује накнада за исхрану

НОВАЦ за топли оброк у Србији не прима најмање 100.000 радника, али и међу онима којима је ова ставка урачуната у платну листу распони се крећу од 100 па до десет хиљада динара

месечно. Иако је исплата топлог obroка и регреса обавезна, у Закону о раду није наведено који су то најмањи загарантовани износи, па се о крајњој цифри договарају синдикати и послодавци унутар свог колектива.

- Послодавци који не исплаћују плате или то чине симболично и нередовно, сигурно не плаћају ни регрес ни топли оброк. Ипак, у већини случајева то није пракса - објашњава Драган Зарубица, потпредседник Савеза самосталних синдиката Србије.

- Пре економске кризе је, Општим колективним уговором, чак било предвиђено да најмањи износ топлог obroка буде 20 одсто просечне републичке зараде, али је ова одредба убрзо „замрзнута“.

Износ за топли оброк уграђен је у коефицијент зараде за све запослене у државној управи, администрацији, просвети, здравству... За пољопривреду, грађевинску, прехранбену и дуванску је договорено да је доњи лимит 20 одсто минималца.

- Већина запослених прима око 3.600 динара месечно, односно располаже са око 180 динара дневно што је релативно пристојно - наставља Зарубица. - А многе велике компаније, као што су „Делта“, „Дуванска индустрија“, „Књаз Милош“, уплаћују и много више.

Послодавци, међутим, кажу да се са износима топлих obroка углавном калкулише.

- Раније они нису били опорезовани, па су многи послодавци били широке руке јер су заправо кроз ту форму исплаћивали зараде - каже Небојша Атанацковић, председник Уније послодаваца Србије.

- Онда им је држава доскочила, па је и регрес и топли оброк „уградила“ у плату и на њих убире и порезе и доприносе.

Планирамо да поднесемо иницијативу Влади да се топли оброк и регрес изузму од опорезивања јер, како кажу, „није поштено да држава и на томе зарађује“.

Путари "Нибенс групе" прекинули протест испред Владе Србије

Агенције

Путари "Нибенс групе" прекинули су протест испред Владе Србије у Београду. Протест са блокадом Немањине улице је прекинут нешто пре 15:30 часова,

а председница Самосталног синдиката путара Србије Соња Вукановић је рекла Танјугу да ће та предузећа наставити борбу за своја права, али се неће више окупљати испред зграде Владе Србије, јер је то бесмислено.

Председник Савеза самосталних синдиката Србије (С С С) Љубисав Орбовић изјавио је да проблеме путарских предузећа "Нибенс групе" треба решити брзо и изразио очекивање да ће се то постићи уз договор са Владом Србије, као и да би нови састанк премијера Мирка Цветковића са представницима путара могао да се обави већ данас, или најкасније до краја ове седмице.

Синдикални представници путара "Нибенс групе", чији су радници испред Владе Србије блокирали Немањину улицу због неисплаћеног новца за плате и енергенте, затражили су помоћ од Орбовића који је рекао да је о том случају већ разговарао са људима из кабинета премијера Цветковића.

Само два динара деле нас од презадужености

В.Чворков

Уколико до краја ове године евро ојача само два динара према домаћој валути, Србија ће прећи границу дозвољене задужености. Ову рачуницу извео је економиста др Мирослав Здравковић, уредник сајта „макроекономија.орг,, наводећи да ће, ако вредност динара склизне и тако мало, укупан српски јавни дуг премашити лимит од 45 одсто учешћа у бруто домаћем производу, што је законски максимум колико ова земља сме да буде задужена.

Здравковић прецизира да је тренутни удео јавног дуга у БДП-у достигао 44,4 процента, наводећи да се овај показатељ заснива на претпоставци да ће БДП у овој години изнети 3.359 милијарди динара, уз курс од 101,2 динара по којем је евро обрачунат. А већ при курсу евра од 102,2 динара пробија се граница зацртана фискалним правилима, упозорава овај економиста.

Скупштина Србије је пре годину дана усвојила Закон о буџетском систему којим је максимални ниво јавног дуга ограничен на 45 одсто учешћа у БДП-у. То је урађено по узору на многе европске земље које су могући раст својих државних дугова законски ограничиле у односу на снагу привреде да се владе не би прекомерно задуживале и тако не само нарушиле економску стабилност својих земаља већ и трајно оптеретиле будуће генерације непотребним дуговима.

У поменутом закону је наведено и да би Србија требало постепено да смањује буџетски дефицит у наредним годинама да би, у средњем року, успела да живи на избалансираном буџету, односно да држава троши управо онолико колико прикупи од пореза, а не да се стално изнова задужује.

Ипак, ништа од тога претходних месеци није учињено, већ су, напротив, и јавни дуг и буџетски дефицит наставили да расту па је задужење државе порасло са 41,5 процента БДП на 44,4 одсто. Тако је само годину дана од прокламовања политике буџетске одговорности Србија неодговорном политиком стигла на саму границу виоке задужености. Од преласка те границе сада нас дели само чиста математика или неки омањи потрес на девизним тржиштима.

Здравковић, додуше, наводи да експлозиван раст јавног дуга у ситуацији када су усвојена фискална правила значи и реално јачање курса динара. Значи и, додаје, губитак спољне конкурентности, а то, опет, имплицира да ћемо и даље живети на рачун дознака и задуживања, а не на основу свога рада и извоза. Док дознака има, пошто ће кредита бити све мање, упозорава.

Он указује и на чињеницу да се јавни дуг Србије, који се од петооктобрских промена до почетка кризе 2008. године стално смањивао, сада вратио на ниво из 2000. године. Као и у тренутку Милошевићевог одласка с власти, и данас је задужење ове држава нешто више од 14 милијарди евра. То, наравно, не значи да је ситуација једнако алармантна: тада је наше задужење било 170 посто БДП-а, сада готово четири пута мање. Овде треба напоменути и да граница висине дуга од 45 одсто у БДП-у није неко универзално утврђено правило, да готово све европске земље тренутно имају већи дуг у односу на снагу своје привреде, те да је услов за улазак у еврозону задужење не веће од 60 одсто БДП-а.

За три године шест милијарди

Ипак, не може а да се не осети жал за пропуштеном приликом да постанемо земља са стабилним јавним финансијама, када се зна да је пре само три године учешће дуга у БДП-у било свега 26 процента. Упркос кризи, заиста је нејасно зашто је ова влада за три године морала да позајми чак шест милијарди евра. То је ваљда јасан показатељ њене неспособности да одговорно управља буџетом, о громко најављиваним мерама штедње у јавном сектору да и не говоримо. Здравковић сликовито наводи да је у претходне три године дуг сваки дан повећаван 5,2 милиона евра, односно 60 евра у секунди.

Свођење рачуна сутра у Холдингу

Е.Дн.

Покрајински секретар за рад, запошљавање и равноправност полова Мирослав Васин данас је у Влади АП Војводине разговарао са руководством и представницима синдиката у Дневник-холдингу, који се налази у штрајку.

Секретар Васин је након разговора са штрајкачима изјавио да је договорено да се у среду, 26. октобра, одржи проширена седница Управног одбора Дневник холдинга, на ком ће присуствовати како менаџмент Дневник холдинга, тако и представници два синдиката овог предузећа, када ће се конкретизовати решења за настале и нагомилане проблеме. На дневном реду пред-

стојеће седнице треба да се размотри план реконструктирања Дневник холдинга, који треба да се упути Влади АП Војводине на мишљење. Да се размотри и оцени рад менаџмента и донесе одлука о увођењу исплате минималне зараде запосленима у холдингу. Да се размотри и убрза уклоњање хале, како би се дошло до исплате треће рате за земљиште, као и да се размотри куповина штампарске машине.

Васин је у образложењу навео чињеницу да за тренутну ситуацију у штампарији не могу да оптужују покрајинску владу, јер је она у протекле три године учинила максималне напоре да овом предузећу помогне, више него било ком другом у Војводини. Аргументујући ове исказе, Мирослав Васин је подсетио да је пре неколико година њихов дуг конвертован у власништво државе у висини од милијарду динара. Спроведен је социјални програм и повезан је стаж запосленима, након чега је 130 људи уз отпремнине отишло из предузећа. Развојна банка Војводине је у више наврата помагала, а до сада је 120 милиона динара дато за потребе запослених.

Прети нам банкрот пензионог система

Павле Михајловић

Последњих дана појавила се вест у медијима да из пензионог фонда озбиљно цури. Овим темпом могло би да се догоди да већ у првом тромесечју следеће године понестане новца за исплату пензија.

Пензиони систем Србије је у дубоким структурним проблемима. Мање од два милиона осигураника издржава скоро милион и седамсто хиљада пензионера; ПИО фонд је претходне године био у минусу од 57.879 динара по пензионеру; једва трећина пензионера у Србији испуњава захтевану старосну доб. Јаз између уплата доприноса и исплата пензија убрзано се повећава и без озбиљне реформе нема шансе да се ситуација поправи.

ТЕРЕТ ПЕНЗИЈА: Исплата пензија не зависи директно од количине новца у ПИО фонду јер је он у минусу више од двадесет година. Како су пензије око 13% бруто домаћег производа скоро половина средстава долази из републичког буџета. Веома је могуће да су пројектовани буџет за ову годину и могући буџет за наредну недовољани да закрпе рупу у пензионом фонду. Међутим, редовна исплата пензија ће и даље зависити од воље политичара на власти, пре свега у Министарству финансија, да трансферишу средства у фонд жртвујући или одлажући неке друге расходе. Такав сценарио је вероватан јер се чини да би кашњење пензија било изузетно политички непопуларно.

КАКО ЗАКРПИТИ РУПУ: Наплата заосталих потраживања или поштравање контроле не могу дугорочно учинити систем одрживим. Потраживање ПИО фонда према домаћим компанијама је 232,2 милијарде динара од чега четвртина није наплатива. Сва та наплатива средства не би покрила ни једногодишњи дефицит фонда. Са друге стране, свака јача контрола, иако би могла да произведе неке добре ефекте, не би закрпила рупу. Демографска слика Србије је толико лоша да чак и када би сви незапослени почели да раде или радници из сиве зоне почели да уплаћују доприносе, однос броја запослених и пензионера не би прешао одрживи ниво. Свака оштрија наплата доприноса уједно би и значила смањење запослености што би дугорочно додатно угрозило одрживост система. Већина ненаплаћених потраживања је у

малим и средњим предузећима која и сама кубуре са ликвидношћу, где би додатно повећање трошкова рада због доприноса значило отпуштање и затварање. Са друге стране, имовина пензионог фонда могла би да утиче на смањење дефицита али тек пар процената. Као увертира за сваку озбиљнију реформу, ма колико непопуларно било, морала би да се продужи старосна граница за одлазак у пензију. С том чињеницом су на време почеле да се суочавају озбиљније владе у Европи. Будући раст пензија мора бити под контролом. Претходни лом је био 2008. године када је дошло до краткорочног раста пензија од укупно 21%. Трансфери из буџета у ПИО фонд дуплирали су се у нардном периоду и озбиљно угрозили фискалну стабилност. Поновни притисак републички буџет не би издржао.

ДРУГАЧИЈИ ПЕНЗИОНИ СИСТЕМ: Права алтернатива садашњем стању је систем приватних рачуна. Овакав пензиони систем постоји у мањем броју земаља, али се показао отпорним на демографска кретања и политичке циклусе. Он подразумева да сваки појединац, уместо да уплаћује средства у државни фонд, одваја део дохотка на рачун који се инвестира у оквиру приватних пензионих фондова. Оставља се слобода, али и одговорност појединцу, да брине о свом животном стандарду након одласка у пензију.

Реформа би трајала петнаестак година и коштала би укупно педесетак милијарди евра. Али, иако тежак и наизглед (пре)скуп, такав пут је једино дугорочно решење за пензиони систем. Најбитније је: преласком би се трансформисао систем од прерасподеле потрошње ка акумулацији штедње у привреди. А штедња је једини извор средстава за улагање у додатну производњу и повећање привредне активности. Намеће се, дакле, да сви правци реформи пензионог система морају бити усмерени ка систему приватних рачуна, односно од колективне одговорности за благостање појединца у старости ка личној одговорности, штедњи и одрицању.

(аутор је економски аналитичар)

Правда

Стечај за 5.000 путара

БЕОГРАД – Радници пет предузећа “Нибенс групе“ јуче су завршили са протестима, након што их, иако су тражили, није примио председник Борис Тадић. Соња Вукановић, председник Синдиката путара Србије, каже да 5.000 радника у пет предузећа “Нибенс групе“ више нема саговорника у држави.

- Људи су данима протестовали, али више немамо саговорника у Влади и завршили смо са протестима јер су радници изгубили радна места, па не треба да изгубе и здравље на улици. Суд је данас одбацио план реорганизације предузећа ПЗП “Ниш“. Вероватно ће се иста одлука донети и за планове реорганизације ПЗП “Крагујевац“, које има рочиште на суду у среду 26.

октобра, и за ПЗП “Врање“, које има рочиште 28. октобра. ПЗП “Бачкапут“ није ни урадило план реорганизације, а и да јесте, вероватно би се иста одлука донела и за њих. То је катастрофа и за сада знамо једино за кога нећемо гласати. Дали су паре многим фирмама, а за домаће путаре нису имали, а мрцваре нас од 5. априла – каже Вукановићева.

Протест је почео јуче ујутро када се окупило око 300 радника предузећа за путеве „Београд“, „Крагујевац“, „Врање“, „Војводинапут Бачкапут“, и ПЗП „Ниш“.

Генерални секретар синдиката у Предузећу за путеве „Београд“ Дејан Пантић казао је да су представници синдиката очекивали да им се исплати бар једна зарада да би могли да дођу на посао. Радницима иначе дугују између две и четири плате.

Никола Мијушковић, радник “Бачкапута“, каже да их Влада и Министарство за инфраструктуру нису први пут преварили.

Пурић „појео“ и имовину радника

З.Михајловић

БЕОГРАД – Некадашњи радници трговинског предузећа „Посавина“ из Обреновца, које је преко своје фирме „Интер-експорт“ у септембру 2006. године купио Шапчанин Славиша Пурић, ухапшен у децембру прошле године због сумње да је то предузеће оштетио за осам милиона евра, надају се да ће добити отпремнине и неисплаћене зараде, иако је у њиховој бившој фирми уведен стечај.

Пре тога рачун „Посавине“ био је две године у блокади, а после приватизације су скоро сви радници добили отказ. Око 600 некадашњих радника надају се да ће добити надокнаду за своје власништво, јер поседују 23 одсто акција „Посавине“. Њихови представници месецима обијају прагове државних институција и тужилаштва, да би сазнали докле је стигао поступак против њиховог бившег газде, који их је све послао на улицу, а фирму у којој су деценијама радили уништио.

- Радници имају разлога да се буне, јер их је Пурић „одрао“ и са својих 70 одсто власништва све развукао, иако су они кроз приватизацију постали сувласници 30 одсто „Посавине“. Мали акционари неће моћи да наплате своје власништво, јер од преостале имовине не могу да се намире ни сви повериоци – наводи Зечевић.

Како сазнајемо, стечајна управа још није завршила процену имовине, али сигурно је да се од тога не могу покривати обавезе које су досада познате, око 1,2 милијарде динара. Зечевић одбацује тврдње радника да спрема продају Робне куће у Обреновцу јер, како каже, поверилачко рочиште, где треба да се одлучи да ли ће стечај бити спроведен банкротом или реорганизацијом, још није одржано. – Само смо нешто издали у закуп да би од тога могло да се

плати обезбеђење, иначе фирма и не ради, и нема запослених. Тек се пријављују потраживања и радници имају право на отпремнине ако потраживање није застарело – каже Зечевић.

Бранко Драгаш, консултант Удружења малих акционара тог предузећа, сматра да је овај случај јединствен у Србији, јер је, како каже, Пурић кроз приватизацију постао власник чак 78 фирми.

- Дугови „Посавине“ су око 13 милиона евра, а и даље пристижу рачуни. Овај случај је пример организоване пљачке, у којој је учествовала Агенција за приватизацију. То је, иначе, једина фирма из приватизације која је добила одлуку Основног и Вишег суда о увођењу привремених мера, још у јулу 2007. године, чиме је Пурићу забрањено да је задужује и хипотекама оптерећује њену имовину. Међутим, он је несметано наставио да је уништава – наводи Драгаш. Он подсећа и да су радници одмах после продаје „Посавине“ упозорили Агенцију за приватизацију да купац намерно задужује предузеће и даје залог на имовину, и тако извлачи капитал и пребацује га на повезане фирме.

- Међутим, Агенција није ништа предузела, а он је наставио да пљачка предузеће, што показује да има моћног заштитника у врху власти – наводи Драгаш.

Радници се питају и зашто су поједине банке давале кредите несолвентном предузећу и сматрају да зато морају да сnose последице, односно да не сме да се догоди да се распрода имовина како би се намириле банке. Милорад Вукосављевић, председник Удружења малих акционара, тврди да је Пурић већ после месец и по дана од куповине ставио прву хипотеку као покриће за узимање банкарског кредита.

- Пошто Агенција за приватизацију није правилно контролисала да ли купац испуњава уговор до 2008. године, док је била надлежна за „Посавину“, већ је свесно прикривала незаконите радње Пурића, сматрамо да је постојала спрега између њега и одређених извршилаца у тој институцији – истиче Вукосављевић. Он додаје да је Удружење Агенцији одмах доставило списак свих хипотека у теретном листу који је током 2007. и 2008. године потписао тадашњи генерални директор Велимир Смолић. У Агенцији за приватизацију раније су тим поводом изјавили да им је Смолић доставио друге податке, и да је у септембру 2008. године приложио изводе из земљишних књига и листове непокретности где нема уписаних хипотека.

3. Михајловић

Тужилаштво ћути

У Тужилаштву ни после неколико месеци нисмо добили одговор у којој је фази поступак против Пурића и да ли је он још у затвору, имајући у виду да је неколико пута хапшен и потом пуштан на слободу. Одговоре нисмо добили ни када смо иста питања послали Министарству правде.